

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 30 stycznia 2015 roku, sprostowanym postanowieniem z dnia 23 lutego 2015 roku w zakresie daty wypadku, Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. z dnia 2 marca 2012 roku w ten sposób, że przyznał K. S. dodatkowo kwotę 7744 zł tytułem jednorazowego odszkodowania w związku z wypadkiem przy pracy z dnia 8 czerwca 2010 roku oraz zasądził od organu rentowego na rzecz wnioskodawcy kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za I i II instancję.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pełnomocnik wnioskodawcy, zarzucając obrazę przepisów prawa materialnego przez błędną wykładnię przepisu art. 11 ust. 1 i 5 ustawy z 30 października 2002 r o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych oraz § 8 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu przez ustalenie wysokości należnego skarżącemu odszkodowania niezgodnie z ustalonym stopniem uszczerbku na zdrowiu oraz wysokością odszkodowania za 1%, art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r o systemie ubezpieczeń społecznych przez jego niestosowanie w zakresie ustawowych odsetek należnych skarżącemu od daty wydania decyzji ZUS, a nadto błędną wykładnię art. 477 ze zn. 9 § 1 kpc oraz art. 384 kpc przez jego niewłaściwe stosowanie, art. 233 § 1 kpc przez dowolną ocenę opinii biegłego i uznanie za dopuszczalną ingerencję w ustalone przez ustawodawcę stawki procentowego uszczerbku na zdrowiu. Wskazując na powyższe wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez podwyższenie należnego odszkodowania do kwoty 16.320 zł (za 24% uszczerbku - 680 zł za 1%) z ustawowymi odsetkami od dnia 2 marca 2002 r aż do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

W odwołaniu z dnia 30 marca 2012 roku pełnomocnik K. S. wniósł o zmianę decyzji z dnia 2 marca 2012 roku w zakresie rozstrzygnięcia zawartego w punkcie 2 i 3 decyzji, przyznającej jednorazowe odszkodowanie w kwocie 3 225 zł za 5% stałego uszczerbku wskutek wypadku przy pracy.

Na rozprawie w dniu 29 stycznia 2014 roku pełnomocnik wnioskodawcy oświadczył, że nie kwestionuje uszczerbku w wysokości 5%. Poparł odwołanie, wnosząc o przyznanie jednorazowego odszkodowania za ustalony 19 – procentowy uszczerbek na zdrowiu.

Wyrokiem z dnia 31 stycznia 2014 roku, sygn. akt X U 79/12, Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi w pkt 1. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał K. S. kwotę 7.744 zł tytułem jednorazowego odszkodowania w związku z wypadkiem przy pracy, w pkt 2. oddalił odwołanie w pozostałym zakresie oraz w pkt 3. orzekł o kosztach procesu. Sąd Rejonowy oparł rozstrzygnięcie na ustaleniu, że wnioskodawca doznał stałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 11%. Sąd przyznał wnioskodawcy kwotę 7.744 zł tytułem jednorazowego odszkodowania za 11% stały uszczerbek (przyjmując za 1% - 704 zł, oddalając odwołanie w zakresie 8% uszczerbku ustalonego przez biegłego.

Apelację od wyroku z dnia 31 stycznia 2014 roku wniósł **tylko** organ rentowy, zaskarżając **punkt 1 i 3 wyroku.**

Wyrokiem z dnia 12 czerwca 2014 roku Sąd Okręgowy w Łodzi uchylił wyrok Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi z dnia 31 stycznia 2014 roku sygn. akt X U 79/12 **w pkt 1. i 3.** i sprawę przekazał temu Sądowi do ponownego rozpoznania pozostawiając mu rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu za drugą instancję.

Ponownie rozpoznając sprawę Sąd Rejonowy po przeprowadzeniu postępowania dowodowego ustalił stały uszczerbek wnioskodawcy wskutek wypadku na 15%.

Uwzględniając całokształt okoliczności Sąd I instancji zmienił zaskarżoną decyzję, ustalając, że w wyniku wypadku wnioskodawca doznał – oprócz 5% ustalonych przez organ rentowy z innego powodu – 15% stałego uszczerbku na zdrowiu i w związku z tym przyznał kwotę 7 744 zł tytułem wyrównania jednorazowego odszkodowania. Sąd Rejonowy

wskazał, że w tym zakresie był związany prawomocnym oddaleniem odwołania zawartym w pkt 2. wyroku Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi z dnia 31 stycznia 2014r., i zakazem orzekania na niekorzyść strony, której apelacja spowodowała uchylenie sprawy o sygn. akt X U 79/12 do ponownego rozpoznania. Dlatego też, mimo, że zasadnym byłoby zasądzenie na rzecz K. S. kwoty 9 675 zł (15 x 645 zł – stawka obowiązująca w dacie wydania decyzji), z powodów, o których wyżej wspomniano, Sąd zasądził kwotę 7 744 zł.

W toku postępowania przed Sądem I instancji wnioskodawca nie precyzował na nowo zgłoszonego roszczenia ani nie wnosił o zasądzenie odsetek ustawowych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 370 k.p.c. sąd pierwszej instancji odrzuci na posiedzeniu niejawnym apelację wniesioną po upływie przepisanej terminu lub też z innych przyczyn **niedopuszczalną**, jak również apelację, której braków strona nie uzupełniła w wyznaczonym terminie.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd uzależniający uprawnienie do wniesienia środka odwoławczego od istnienia gravamen, pokrzywdzenia strony orzeczeniem sądu niższej instancji. Pokrzywdzenie miałoby polegać na całkowitym bądź częściowym nieuwzględnieniu żądań strony i uwidacznia się poprzez porównanie twierdzeń strony o przysługujących jej prawach z rozstrzygnięciem o tych prawach zawartym w orzeczeniu (zob. uzasadnienie postanowienia SN z dnia 8 kwietnia 1997 r., I CKN 57/97, OSNC 1997, nr 11, poz. 166; zob. także postanowienie SN z dnia 5 września 1997 r., III CKN 152/97, Lex, nr 50615; postanowienie SN z dnia 23 marca 2006 r., II CZ 22/06, Lex, nr 96615).

W sytuacji, gdy strona wniosła środek odwoławczy dotyczący przedmiotu nieobjętego rozstrzygnięciem w sentencji orzeczenia, to środek ten podlega odrzuceniu jako niedopuszczalny z powodu braku substratu zaskarżenia. (postanowienie SN z dnia 14 stycznia 2015 r., II Uz 60/14, Lex nr 1652391).

Jeżeli sąd pracy i ubezpieczeń społecznych, uwzględniając częściowo odwołanie ubezpieczonego, zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego, nie oddalając odwołania w pozostałym zakresie, apelacja wniesiona od nieistniejącego w tej części orzeczenia sądu pierwszej instancji, podlega odrzuceniu jako niedopuszczalna. (por. w tym zakresie postanowienie SN z dnia 14 kwietnia 2011 r., II UZ 7/11, LEX nr 901612).

Brak negatywnego orzeczenia wyklucza dopuszczalność apelacji, kwestionującej nierozpoznanie żądań niezgłoszonych w pierwszej instancji. (postanowienie SA w Katowicach, I ACa 602/09, Lex nr 574470)

W rozpoznawanej sprawie przedmiotem apelacji było rozstrzygnięcie pozytywne w przedmiocie przyznanego odszkodowania, którego wysokość zakwestionował skarżący. W orzeczeniu Sądu I instancji brak było rozstrzygnięcia w przedmiocie oddalenia odwołania w pozostałym zakresie. Było to konsekwencją zastosowania art. 384 kpc, definiującego zakaz reformationis in peius, którego istota polega na tym, że sytuacja prawna osoby wnoszącej środek odwoławczy nie może ulec pogorszeniu, jeżeli jej przeciwnik orzeczenia nie zaskarżył. W istocie wyrok Sądu I instancji wydany po raz pierwszy nie został zaskarżony w części oddalającej odwołanie przez wnioskodawcę, a jedynie przez organ rentowy. Zatem brak było możliwości pogorszenia sytuacji organu rentowego przy ponownym rozpoznaniu sprawy i przyznanie odszkodowania w zwiększonym wymiarze.

Jednocześnie w toku ponownego rozpoznania sprawy wnioskodawca nie precyzował ponownie żądania na skutek ustaleń poczynionych przez biegłych, zatem wiążące było stanowisko wynikające z orzeczenia Sądu I instancji, w zakresie oddalenia odwołania, które nie było kwestionowane przez skarżącego.

Przy czym należy też podnieść, że w apelacji skarżący wnosił o przeliczenie wysokości jednorazowego odszkodowania w oparciu o stawkę 680 zł – za jeden procent, jako kwoty obowiązującej w dniu wydania decyzji, jednakże w dniu wydania decyzji kwota ta wynosiła 645 zł (Mon. Pol. Z 2011 r, Nr 18 poz. 187), natomiast orzeczenie zostało wydane w oparciu o kwotę 704 zł (Mon. Pol. Z 2013 r Poz. 164).

Na żadnym etapie postępowania skarżący także nie wnosił o zasądzenie odsetek ustawowych od przyznanego odszkodowania, zatem brak było i w tym zakresie rozstrzygnięcia Sądu I instancji, natomiast w apelacji skarżący wniósł o zasądzenie tych odsetek od dnia 2 marca 2002 r .

Należy przypomnieć także, że w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot rozpoznania sprawy wyznacza decyzja organu rentowego, od której wniesiono odwołanie i tylko w tym zakresie podlega ona kontroli sądu zarówno pod względem jej formalnej poprawności jak i merytorycznej zasadności.(tak SA w Lublinie z dnia 18 marca 2015 r, III AUa 15/15, Lex nr 1661234).

Jeżeli ubezpieczony zgłosił nowe żądanie, dotychczas nierozpoznane przez organ rentowy, sąd przyjmuje to żądanie do protokołu i przekazuje go do rozpoznania organowi rentowemu.(art. 477 ze zn. 10 § 2 kpc).

Mając zatem na uwadze, że apelacja dotyczy przedmiotu nieobjętego rozstrzygnięciem w sentencji orzeczenia, z nawet treścią decyzji (odsetki ustawowe), nadto w części brak jest pokrzywdzenia skarżącego orzeczeniem, z uwagi na niezaskarżenie pierwszego orzeczenia Sądu I instancji, na mocy którego oddalono odwołanie ponad kwotę 7744 zł, Sąd Okręgowy odrzucił apelację na podstawie art. 370 kpc.

Przewodnicząca: Sędziowie: